

FLESBERG KOMMUNE

Lampeland 28.08.2013
Arkiv X31
Saksmappe 2007/1431
Avd Rådmann
Saksbehandler Jon Gj. Pedersen

Høring: NOU 2013:9 - et politi rustet til å møte fremtidens utfordringer

MØTEBEHANDLING:		
Utvalg	Møtedato	Utvalgssak
formannskapet	12.09.2013	21/13
kommunestyret	26.09.2013	42/13

Behandling i kommunestyret 26.09.2013:

Kommunestyret vedtok enstemmig formannskapets anbefaling.

Vedtak i kommunestyret 26.09.2013:

Flesberg kommune støtter ikke forslaget til ny struktur og organisering av politiet slik det fremkommer i utredningen: NOU 2013:9 «Ett politi – rustet til å møte fremtidens utfordringer.

Flesberg kommune mener at lensmannens viktige rolle i forhold til forebygging og preventive tiltak i et lite lokalsamfunn, ikke er godt nok belyst og ikke kommer godt nok frem i utredningen.

Flesberg kommune støtter ikke forslaget om å redusere antall lensmannsdistrikter, slik det foreslås. Med mindre lokalsamfunnet selv ønsker å legge ned lensmannskontor, bør disse opprettholdes som i dag.

Flesberg kommune støtter ikke forslaget i utredningen om å legge beslutningsfullmakten knyttet til opprettelse, og endring av politistasjonsdistrikter og lensmannsdistrikter, til Politidirektoratet. Dagens myndighetsstruktur opprettholdes.

Behandling i formannskapet 12.09.2013:

Formannskapet foreslår enstemmig at kommunestyret vedtar rådmannens anbefaling.

Anbefaling i formannskapet 12.09.2013:

Flesberg kommune støtter ikke forslaget til ny struktur og organisering av politiet slik det fremkommer i utredningen: NOU 2013:9 «Ett politi – rustet til å møte fremtidens utfordringer.

Flesberg kommune mener at lensmannens viktige rolle i forhold til forebygging og preventive tiltak i et lite lokalsamfunn, ikke er godt nok belyst og ikke kommer godt nok frem i utredningen.

Flesberg kommune støtter ikke forslaget om å redusere antall lensmannsdistrikter, slik det foreslås. Med mindre lokalsamfunnet selv ønsker å legge ned lensmannskontor, bør disse opprettholdes som i dag.

Flesberg kommune støtter ikke forslaget i utredningen om å legge beslutningsfullmakten knyttet til opprettelse, og endring av politistasjonsdistrikter og lensmannsdistrikter, til Politidirektoratet. Dagens myndighetsstruktur opprettholdes.

Rådmannens anbefaling:

Flesberg kommune støtter ikke forslaget til ny struktur og organisering av politiet slik det fremkommer i utredningen: NOU 2013:9 «Ett politi – rustet til å møte fremtidens utfordringer».

Flesberg kommune mener at lensmannens viktige rolle i forhold til forebygging og preventive tiltak i et lite lokalsamfunn, ikke er godt nok belyst og ikke kommer godt nok frem i utredningen.

Flesberg kommune støtter ikke forslaget om å redusere antall lensmannsdistrikter, slik det foreslås. Med mindre lokalsamfunnet selv ønsker å legge ned lensmannskontor, bør disse opprettholdes som i dag.

Flesberg kommune støtter ikke forslaget i utredningen om å legge beslutningsfullmakten knyttet til opprettelse, og endring av politistasjonsdistrikter og lensmannsdistrikter, til Politidirektoratet. Dagens myndighetsstruktur opprettholdes

Vedlegg:

NOU 2013:9 «Ett politi – rustet til å møte fremtidens utfordringer». På grunn av dokumentets størrelse legges ikke dette ved saken. Dokumentet kan lastes ned fra regjeringens nettsider: <http://www.regjeringen.no/pages/38370010/PDFS/NOU201320130009000DDDPDFS.pdf>

Saksopplysninger:

Justis- og beredskapsdepartementet har sendt på høring NOU 2013:9 «Ett politi – rustet til å møte fremtidens utfordringer». Utredningen er avgitt av et utvalg oppnevnt av departementet 8. november 2012. Utvalgets mandat var å gjennomføre en politianalyse, som skal danne grunnlag for en langsiktig plan for videreutvikling av etaten. Analysen skulle peke på forslag til forbedringspunkter og tiltak for å legge til rette for bedre oppgaveløsning og mer effektiv ressursbruk i politiet. Justis og beredskapsdepartementet ber om uttalelser til utredningen innen 1. oktober 2013

Utredningen (rapporten) består av 248 sider inklusive vedlegg og kan hentes fra regjeringens nettsider <http://www.regjeringen.no/pages/38370010/PDFS/NOU201320130009000DDDPDFS.pdf>. For å utvikle et politi som kan møte fremtidens behov anbefaler utvalget at det gjennomføres to reformer i norsk politi; *en strukturreform og en kvalitetsreform*.

- Strukturreformen har som formål å frigjøre ressurser til løsning av kjerneoppgavene og legge forutsetninger for et kompetent og robust lokalt politi samt robuste fagmiljøer og spesialister regionalt og nasjonalt. Strukturreformen omfatter forslag om endringer i politiets oppgavesett og en ny struktur og organisering av politiet.
- Kvalitetsreformen har som formål å utvikle et kunnskapsbasert og effektivt politi med evne til kontinuerlig forbedring og utvikling. Kvalitetsreformen vil omfatte forbedringer i styring og ledelsesprosesser samt forbedringer knyttet til kvalitet og prestasjoner. Selv om strukturreformen og kvalitetsreformen er fremstilt som to adskilte reformer, understreker utvalget at disse i stor grad både henger sammen, og også i noen grad danner forutsetninger for hverandre.

Utredningen

Fra sammendraget i utredningen refereres følgende: Politiet er i dag under et betydelig endringspress. Grunnleggende utviklingstrekk i samfunnet utfordrer den norske politimodellen og stiller nye krav til hva som er en god polititjeneste. Utvalget mener at politiet ikke i tilstrekkelig grad er organisert, styrt og ledet for å møte denne utviklingen. Den underliggende årsaken til dagens utfordringer er etter utvalgets vurdering todelt. På den ene siden har ikke politiet fått de rammevilkår som er nødvendige for å kunne styre, lede og utvikle virksomheten på en måte som best mulig svarer til oppgavene. På den annen side har heller ikke politiet evnet å utnytte de muligheter som faktisk finnes. For å utvikle et bedre og mer effektivt politi i fremtiden må politiet gis større handlingsrom til å

organisere, styre og lede virksomheten. Samtidig må politiets egen evne til å gjøre nettopp dette også forbedres.

Politiet utfører en del av statens funksjoner som er av grunnleggende betydning både for den enkeltes sikkerhet og for utviklingen av et lovlydig og velfungerende samfunn. Politiet skal forebygge og bekjempe kriminalitet, samt skape trygghet for befolkningen. Forutsetningene for å kunne ivareta dette meget viktige samfunnsoppdraget er endret. Selv om kriminaliteten går ned, blir den samtidig mer organisert og kompleks. Informasjons- og kommunikasjonsteknologi danner stadig oftere både en arena og et virkemiddel for kriminalitet. Befolkningen vokser, den blir mer heterogen og den konsentreres geografisk. Det forventes en ytterligere forsterkning i geografiske forskjeller når det gjelder omfang av kriminalitet, type av kriminalitet og andre saker politiet er forventet å håndtere i fremtiden. Samtidig har hele befolkningen krav på en polititjeneste med lik kvalitet.

En effektiv løsning av kjerneoppgavene stiller høye krav til spesialisering, fagkompetanse, kontinuerlig læring og utvikling i hele organisasjonen. Disse kravene skjerpes like mye for det lokale politiet som for de spesialiserte enhetene og fagmiljøene. Utfordringen blir i fremtiden å sikre tilstedeværelse av et kompetent og effektivt lokalt politi der befolkningen bor og samtidig utvikle robuste spesialistmiljøer. I tillegg må man sikre at det lokale politiet og spesialistmiljøer virker effektivt sammen som én organisasjon. Et kompetent lokalt politi er en forutsetning for at spesialistmiljøene skal fungere godt. Utvalgets gjennomgang avdekker at dagens politi har et vanskelig utgangspunkt for å møte disse utfordringene. Det er store variasjoner i hvordan politiet er organisert, med hvilken kvalitet og effektivitet oppgavene løses og hvordan det enkelte politidistrikt prioriterer og innretter tjenesten. Politiet er i dag heller ikke dyktige nok til å lære, utvikle og forbedre egen virksomhet. Utvalget peker også på svak teknologiledelse og en organisasjon som ikke har en tidsmessig og hensiktsmessig teknologiunderstøttelse. Utvalget mener også at styringen og ledelsen av politiet ikke fungerer tilfredsstillende.

Utvalget mener videre at tilleggsoppgavene til politiet binder opp for mye ressurser og trekker oppmerksomhet vekk fra kjerneoppgavene. Struktur og organisering legger ikke godt nok til rette for å utvikle verken spesialistmiljøer eller et effektivt og kompetent lokalt politi.

Dagens organisering i 27 politidistrikter gir ikke de nødvendige forutsetninger for å utvikle spesialistfunksjoner og kapasiteter til å håndtere større og alvorlige saker og hendelser godt nok. Det er kun i de få store politidistriktene grunnforutsetningene er på plass og robuste spesialistmiljøer og -funksjoner kan utvikles og bevares. Det er store forskjeller mellom politidistriktene i størrelse, volum, og kriminalitetsomfang. Det gir et dårlig grunnlag å bygge et felles kunnskapsgrunnlag, prosedyrer og metoder på. Dagens organisering gjør det meget vanskelig å etablere en effektiv styring og utvikling av etaten. Politiet bør derfor organiseres i færre og større politidistrikter. Utvalget anbefaler seks politidistrikter.

Utvalget viser også at dagens lokale struktur ikke gir et effektivt lokalpoliti eller gode nok publikumstjenester lokalt. Den lokale strukturen er i mange tilfeller et hinder for politiets mulighet til å drive effektiv forebygging, sikre lov og orden og tilby en god polititjeneste lokalt. Mange små tjenestesteder med få ansatte, knyttet opp i andre gjøremål enn kjerneoppgavene, gir verken effektiv forebygging, god responsevne eller effektiv kriminalitetsbekjempelse. Det skaper derfor også i liten grad trygghet for befolkningen. Effektiv løsning av politiets kjerneoppgaver lokalt er først og fremst et spørsmål om hvilke arbeidsmetoder som benyttes, hvilken kompetanse tjenestepersonene besitter, hvilken systemunderstøttelse som er tilgjengelig og sist, men ikke minst, politi tilgjengelig der og når kriminalitet skjer og publikum har behov for polititjenester. Den lokale strukturen må derfor styrkes gjennom økt politibemanning og færre små tjeneststeder.

Vurdering:

Et av de sentrale forholdene som drøftes i utredningen er fremtidig struktur og organisering av politiet. Særlig gjelder dette utvalget sitt forslag om å redusere fra 354 til 210 tjenestesteder og fra 27 til seks politidistrikt. I dette ligger det at små tjenestesteder slås sammen.

Videre foreslås det at beslutningsfullmakten knyttet til opprettelse og endring av politistasjonsdistrikter og lensmannsdistrikter legges til Politidirektoratet. Fullmakten bør reguleres av et sett med kriterier og prosessuelle krav, herunder krav til responstid, publikumstilgjengelighet,

konsekvensanalyse og lokal uttalerett. Hensynet til effektive polititjenester bør være det viktigste kriteriet.

Rådmannen foreslår at kommunen vektlegger disse to forholdene i sin høringsuttalelse til utredningen.

Rådmannen har små innvendinger til forslaget om å endre antall politidistrikter. Imidlertid vil en kunne anta at en såpass stor endring som det her foreslås (fra 27 til seks politidistrikter), burde underbygge behovet for å opprettholde de lokale lensmannskontorene i distriktene.

Det kan være fornuftig i å slå sammen små lensmannskontor og andre tjenestesteder til større, mer robuste enheter. Folk flytter, og kommunikasjonene blir bedre. Også politiet må ta konsekvensen av det. Det er likevel overraskende at dette grepet blir tillagt så stor vekt. De 139 tjenestestedene med fem tilsette eller mindre representerer en svært beskjeden del av den samlede politistyrken.

Flesberg kommune kjenner seg heller ikke igjen i påstanden om at dagens lokale struktur ikke gir et effektivt lokalpoliti eller gode nok publikumstjenester lokalt. Heller ikke at den lokale strukturen skal være et hinder for politiets mulighet til å drive effektiv forebygging. Det er grunn til å anta at Flesberg lensmannskontor vil bli lagt ned hvis forslagene i utredningen tas til følge.

Rådmannen vurderer dette i så fall som svært uheldig. Lensmannen har en særdeles viktig funksjon i lokalsamfunnet. Det arbeidet som lensmannen gjør i forhold til forebyggende og preventive tiltak, må ikke undervurderes. Lensmannens kunnskap om lokalsamfunnet og innbyggerne i kommunen, gjør at en gjerne på et tidligere stadium kan avdekke og å forebygge alvorligere hendelser. Også blant barn og unge har lokal lensmann en viktig funksjon. Skole og lensmann har i vår kommune tett og god dialog og samarbeider mye i kommunens MOT-arbeid. Dette er svært viktig arbeid, som både forebygger mobbing og er kriminalitetsforebyggende. Og, vi ser at dette samarbeidet gir resultater i form av lav kriminalitet i kommunen, og god trivsel på skolene. For denne aldersgruppa har det «å kjenne lensmannen», og bygge opp et godt tillitsforhold, stor betydning. Med større lensmannsdistrikter er det grunn til å anta at denne lokale tilhørigheten vil forsvinne. Rådmannen er av den oppfatning at lensmannens viktige rolle i forhold til forebygging og preventive tiltak, ikke er godt nok belyst og kommer ikke godt nok frem i utredningen. Hvordan ser den samfunnsmessige gevinstene ut i forhold til de anbefalingene som gis, er et spørsmål som kan stilles.

Forslaget om å legge beslutningsfullmakten knyttet til å opprettelse og endring av politistasjonsdistrikter og lensmannsdistrikter til Politidirektoratet har også stor betydning i forhold til dagens lovverk. I dag ligger denne myndigheten i henhold til politilovens § 16 til Kongen. I tillegg har regjeringen, gjennom St.meld. nr. 25 (2008-2009) *Lokal vekstkraft og fremtidstru – Om distrikts og regionalpolitikken*, lagt som premiss at det må ligge en lokalpolitisk enighet til grunn før forslag om endringer i lokal struktur kan behandles. Rådmannen støtter ikke forslaget i utredningen om å endre beslutningsfullmakten da dette bryter med et viktig lokaldemokratisk prinsipp.

Ut fra det ovennevnte vil rådmannen anbefale at man i høringsuttalelsen konkluderer med det følgende:

Flesberg kommune støtter ikke forslaget til ny struktur og organisering av politiet slik det fremkommer i utredningen: NOU 2013:9 «Ett politi – rustet til å møte fremtidens utfordringer.

Flesberg kommune mener at lensmannens viktige rolle i forhold til forebygging og preventive tiltak i et lite lokalsamfunn, ikke er godt nok belyst og kommer ikke godt nok frem i utredningen.

Flesberg kommuner støtter ikke forslaget om å redusere antall lensmannsdistrikter slik det foreslås. Med mindre lokalsamfunnet selv ønsker å legge ned lensmannskontor, bør disse opprettholdes som i dag.

Flesberg kommune støtter ikke forslaget i utredningen om å legge beslutningsfullmakten knyttet til opprettelse og endring av politistasjonsdistrikter og lensmannsdistrikter til Politidirektoratet. Dagens myndighetsstruktur opprettholdes.

Ref utskrift : K. Hammershøp